

Protokol o hodnocení Diplomové práce

**Název práce: Mezioborové vztahy ve výtvarné výchově na prvním stupni
základních škol**

Práci předložila studentka: Tereza Pelcová

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Posudek oponenta práce: Mgr. Jakub Havlíček

1. Cíl práce

(uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Tereza Pelcová se ve své diplomové práci zajímá o mezioborové vztahy ve výtvarné výchově na 1. stupni základních škol.

V teoretické části se autorka zabývá vymezenou oblastí v rámci výtvarného oboru, nahlíží na projektové vyučování ve výtvarné výchově, zaobírá se rámcově vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, věnuje se klíčovému kompetencím (k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, digitální). Studentka pojednává o vzdělávací oblasti Umění a kultura s cílovým zaměřením na tuto oblast. Uvažuje o očekávaných výstupech Výtvarné výchovy pro 1. a 2. období. V neposlední řadě představuje vybraná inspirační východiska současné výtvarné výchovy na 1. stupni základní školy v rámci nastavených oblastí (Záznam času, Žít přítomností, Vize budoucnosti, Budoucnost nebo minulost, Každý má na světě své místo, Zastavte čas aj.).

Praktická část práce obsahuje návrhy výtvarných aktivit včetně konkrétních průběhů hodin, reflexí a ukázek od žáků. V závěrečné části se autorka soustředí na didaktickou analýzu realizovaných očekávaných výstupů dle jednotlivých oborů (Český jazyk, komunikační a slohová výchova, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Fyzika, Výtvarná výchova, Člověk a svět práce).

Studentka dodržela stanovené cíle.

2. Obsahové zpracování

(originalita řešení, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh atd.):

Kvalifikační práce svým názvem disponuje velkým potenciálem. Především teoretická část přichází s rozsáhlými, bohatými a mnohdy v současné oborové společnosti hojně diskutovanými náměty. Tato skutečnost poukazuje i na náročnost soudržnosti napříč tématy tak, aby práce držela odborný a oborový směr, nerozpadala se a byla soudržná. Tvůrčí přístup je vzhledem k širokému nastavení smělý. Teoretická i praktická část je co do proporcionality v harmonii. Výběr příloh by zasloužil větší pozornost.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Tereza člení text do dvou primárních částí – teoretické a praktické. Kvalifikační práce je po formální stránce vypracovaná podle všech náležitostí. Zájem o mezipředmětové prolínání a interdisciplinární přístup je záslužný, přes práci s literaturou v úvodní části autorského textu by však téma bylo hodno hlubšího odborného vhledu tak, aby některé kapitoly nepůsobily povrchně a všeobecně. Tvůrčí aktivity realizované v praxi by též zasloužily více obsahově zacílit, v některých momentech se jeví jako plytké s orientací pouze na formu tvůrčí činnosti. Navržené úkoly jsou studentkou konstruovány skrze didaktické struktury, nápomocné by mohly být i myšlenkové pojmově-obrazové mapy. Reflexe nesou namísto hodnotícího především popisný až vypravěčský charakter.

4. Formální náležitosti

(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů, příloh atd.):

Jazykový projev Terezy je kultivovaný. Jednotlivé kapitoly práce jsou přehledné a srozumitelné, současně však v některých okamžicích obsahově prázdné. Kvalifikační práce splňuje náležitosti související s doporučeným počtem normostran. Jednotlivé díly na sebe logicky navazují. Studentka se odkazuje na zdroje, jejich výčet by však mohl být bohatší pro vyšší kvalitu práce. Některé odborné kapitoly v teoretické části práce stojí na vazbě pouze k jednomu (RVP) či žádnému zdroji, což snižuje serióznost textu. Grafická úprava je v pořádku. Grafy a tabulky (vyjma didaktických struktur) se v práci neobjevují.

5. Původnost práce

6. Stručný komentář hodnotitele

(rozsah práce, celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek a zpracování):

Rozsah práce je důstojný. Oceňuji výběr tématu, které je pro prostředí standardního vzdělávání na základní škole více než aktuální. Chybí mi však hlubší oborový kontext, který by napomohl lépe prolnout nosné a zásadní oblasti zájmu v dané práci. V současné podobě se jeví některé kapitoly všeobecně a bez objektivního zájmu. Napomohla by tomu určitě i přímá a bohatší vazba na odborné a oborové zdroje. Tento fakt je patrný i v případě vybraných inspiračních východisek pro současnou výtvarnou výchovu na 1. stupni základní školy, kde je v maximálním výčtu použita pouze databáze současného

umění artlist.cz. Je v pořádku pracovat s tímto zdrojem, není však v pořádku pracovat pouze s ním. Nebylo by na škodu pro blízkost dětí a aktuálnost vybírat inspirační osobnosti především ze současných umělců. Osobně musím zmínit, že vidím nevyužitý potenciál ve vstupních a motivačních částech výtvarných úkolů, kde mohli být vybráni umělci pro jasnost a srozumitelnost zadání dětem představení. Což se za mě smysluplně nestalo. Dále vnímám výběr témat pro výtvarné úkoly (Záznam času, Žít přítomností, Vize budoucnosti, Budoucnost nebo minulost, Každý má na světě své místo, Zastavte čas aj.) při daném nastavení pro děti na 1. stupni základní školy mnohdy jako náročný a pro děti těžko uchopitelný. V neposlední řadě nevidím plnohodnotně naplněné předpoklady a očekávání v závěrečné části, tj. v didaktické analýze realizovaných očekávaných výstupů. Kvalifikační práce cílí na mezioborové vztahy ve výtvarné výchově na 1. stupni základních škol, které by u dětí měly být rozvíjeny přirozenými a nenásilnými formami a metodami. V závěrečné kapitole prezentovaného textu vnímám podání strojeně a bohužel i postavení výtvarné výchovy je za mě konvenční oproti očekávaným preferencím.

7. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

(max. 3):

Terezo, zmiňoval jsem, že mezi příklady autorů vámi zahrnutých do vybraných inspiračních východisek současné výtvarné výchovy na 1. stupni základní školy jste vybírala umělce, kteří již nemusí být svým působením pro nynější děti zcela aktuální a současní. Může se tak stát, že jim budou bez zprostředkování pedagogem nejasní. Dokázala byste vybrat pro několik vašich návrhů výtvarných zadání do výuky, které představujete v praktické části práce, adekvátní umělce či jejich díla skrze které byste dětem srozumitelně přiblížila, objasnila, vysvětlila tvůrčí úkol? Jak byste pracovala?

8. Navrhovaná známka

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.

Datum: 25. 08. 2023

Podpis: Mgr. Jakub Havlíček
